

Verslag Interparlementaire Werkgroep De Koerden – 5 november 2019

Huis Der Parlementsleden, Rotonde 2.0, 12u30-14u

Agenda

- Turkije in oorlog, een situatieschets met **Dewrêş Cimen (HDP-Europe)**
- Turkse invasie in Noordoost-Syrië met **Ahmed Shecho (PYD)**

Aanwezigen

Hugo Van Rompaey (CD&V), Sheh Ibrahimseh (HDP), Dewrêş Cimen (HDP), Delil Agbaba (NavBel), Deniz Agbaba (Groen), Orhan Kilic (NavBel), Bart Rombouts, Johan Bosman (VVB), Ahmed Shecho (PYD), Rhodi Mellek (PYD), Erik Vranken (Koerdisch Instituut), Jasper Thys (Koerdisch Instituut), Amandine Bertholet (UCL), Jeanne Gougeau (ULB), Egbert Rooze, Orhan Kilic (Koerdisch Vereniging Antwerpen), Frieda De Ruyschere

Samenvatting verslag

- 1) Turkije in oorlog, een situatieschets
 - Belangrijk dat er platformen zijn zoals de IPWK, zodat de situatie op het terrein beter bekend kan worden gemaakt
 - Binnenlandse en buitenlandse politiek van Turkije is in oorlogsmodus en gebaseerd op een haat jegens de Koerden
 - Situatieschets
 - Tot 2015 dialoog PKK-Turkije: keuze tussen chaos of de weg van de democratie
 - Erdoğan koos voor de weg van de chaos
 - Aanvallen tegen de oppositie: opsluiten parlementsleden en covoorzitters, kritische stemmen monddood gemaakt, media in handen van de AKP, ...
 - Lokale verkiezingen 2019: einde hegemonie AKP
 - Nieuwe aanvallen tegen de HDP, samenwerking AKP-MHP, CHP staat achter de oorlog
 - Turkije verzet zich tegen ieder democratiseringsproces
 - Geen rechten voor de volkeren in het land
 - Aanvallen tegen elke vorm van Koerdische zelfontplooiing en democratisering
 - Invasie tegen Rojava moet in dat opzicht worden begrepen
- 2) Turkse invasie van Rojava
 - Turkse invasie wordt verantwoord met de slogan '1 land, 1 natie, 1 taal, 1 vlag, 1 religie'
 - Koerden en andere volkeren in Turkije passen niet in die slogan
 - Turkije was een belangrijke factor in de militarisering en radicalisering van de vreedzame protesten tegen Assad (Arabische Lente)
 - Inmenging in de binnenlandse politiek van Syrië door radicale groepen te steunen, trainen en bewapenen
 - Doel: elke vorm van Koerdische autonomie tegengaan
 - Het democratische project in Rojava kon de heterogeniteit in de regio vreedzaam organiseren
 - Turkije claimt dat de Koerden in Syrië terroristisch zijn
 - Turkije wil een veiligheidsbuffer installeren en vluchtelingen hervestigen (demografische politiek om het democratische project te vernietigen)

1) Turkije in oorlog, een situatieschets - Dewrêş Cimen (HDP-Europe)

Bedankt voor de uitnodiging. Ik wil beginnen met te zeggen dat het erg belangrijk is dat er platformen zijn zoals de IPWK. We maken een periode mee waarin er geen ruimte is voor mensen uit de regio om te vertellen wat er exact gebeurt. Vaak bestaat de mogelijkheid niet om verhalen over de gebeurtenissen op het terrein te doen. Tijdens de IPWK kunnen we de situatie beter bekend maken.

Sinds de vorige IPWK zijn er geen positieve ontwikkelingen geweest. We hadden liever gepraat over positieve evoluties, maar die zijn er jammer genoeg niet.

De binnenlandse en buitenlandse politiek van Turkije is in oorlogsmodus en gebaseerd op een haat jegens de Koerden. Er zijn veel veranderingen en ontwikkelingen geweest de laatste tijd. Ik zal even een korte schets daarvan geven om aan te tonen hoe deze oorlogssituatie is kunnen ontstaan.

Een aantal jaren geleden was er een vredesdialoog tussen de PKK en het Turkse regime. Er waren een aantal overeenkomsten en gedeelde principes waar de dialoog rond werd georganiseerd. Turkije had op dat moment twee keuzes: de weg van de democratie inslaan, of de weg van de chaos kiezen. Als we kijken naar de actuele situatie, zien we dat Turkije sinds 2015 heeft gekozen voor de weg van de chaos.

Op 4 november 2016 werden de covoorzitters van de HDP en 11 andere parlementsleden gearresteerd en in de gevangenis gezet. Op hetzelfde moment werden er van de 102 gemeentes in handen van de DBP, de regionale zusterpartij van de HDP, 94 onder curatele van het regime geplaatst. Daarnaast werden ook alle stemmen van de oppositie, intellectuelen uit de academische wereld, kritische journalisten in de media en principiële rechters uit justitie, aan de kant gezet. 95% van de media is ondertussen in handen van de AKP.

Dewrêş toont een foto: parlements lid van de HDP wordt omsingeld door de politie zodat ze haar boodschap niet kan verkondigen. Ze heeft immuniteit en kan niet worden 'aangeraakt'. We moeten ons wel de vraag stellen wat de impact daar van is. Als dit het beeld is van mensen die kunnen rekenen op immuniteit, wat wil dit dan zeggen voor kritische stemmen zonder immuniteit?

Een belangrijke evolutie is dat de AKP haar alleen-heerschappij heeft verloren tijdens de lokale verkiezingen van 31 maart. De HDP heeft zich een belangrijke factor getoond door er voor te zorgen dat de AKP geen overwinning kon behalen. De AKP verloor alle grote steden aan de Republikeinse oppositie, maar lokte nieuwe verkiezingen uit in Istanbul. Die verloor de partij nog harder dan de eerste keer. Ekrem İmamoğlu werd de nieuwe burgemeester.

Binnen de AKP is er ook discussie en wrevel. Sommige mensen hebben zich al teruggetrokken en er zijn duidelijk strubbelingen. Dat toont aan dat de macht/hegemonie van die partij terug ter discussie staat en niet meer zomaar als vanzelfsprekend wordt aangenomen. Om het vertrouwen in de partij te herstellen en haar macht te bestendigen, moest de AKP een nieuwe samenwerking opstarten. Dat is gebeurd met de MHP (ultranationalistisch), in het kader van haar meer dan 100-jarige ontkenningpolitiek van de Koerden.

In die context is de HDP terug het slachtoffer van een aanval tegen haar bestaan. 6500 militanten zijn opgesloten, nog eens evenveel personen zijn op de vlucht. Iedereen die voor democratie en de mensenrechten is, en pleit voor een oplossing van de Koerdische kwestie, wordt het zwijgen opgelegd. En op hetzelfde moment reageert de CHP hier niet op. Nochtans heeft de HDP zich ingezet voor haar overwinning. De CHP staat achter de oorlog en we zien dat heel het land en haar bevolking op dezelfde lijn staat als het aankomt op de houding t.a.v. de Koerden.

De noodtoestand die werd uitgeroepen in 2015 werd officieel afgesloten in 2018, maar wordt nog steeds verder gezet en gebruikt om de Koerden het zwijgen op te leggen.

Het is duidelijk, Turkije is een land dat zich verzet tegen de democratiseringsproces. Want democratisering zou betekenen dat de volkeren in het land hun rechten zouden krijgen. In dat verband moet de Turkse invasie begrepen worden. In Rojava is er nl. een sterke democratiseringstendens, voor zelfbeschikking, rechten van minderheden, gendergelijkheid, ... En die verwezenlijkingen ziet het Turks regime als een bedreiging voor haar eigenheid. Waar de Koerden ook maar iets kunnen realiseren en aan zelfontwikkeling doen, proberen de Turken stokken in de wielen steken.

Het Turks parlementair systeem is een theater. Alles wordt beslist door Erdoğan. Hij heeft met een schijn-parlementair proces doen lijken alsof de Turkse invasie een beslissing was van het parlement. Turkije is geen democratie, maar een één-partij-staat met een sterke leider waar niemand tegen durft ageren.

Dewrêş toont een foto: 5 HDP-parlementsleden willen flyeren in Istanbul, maar worden volledig omsingeld door de politie, zodat ze verhinderd worden om ze uit te delen. Als parlementsleden al dergelijke situaties moeten ondergaan, welke mensen zonder immuniteit zouden wel de straat op trekken om te flyeren?

Het vreemde is dat de Turken sterk achter deze politiek staan. I.p.v. te worden geconfronteerd met een 'Koerdisch probleem' worden we eigenlijk geconfronteerd met een 'Turks probleem'.

Q&A

Q: Fotomateriaal is heel sprekend en zegt veel over de huidige politiek in Turkije. Valt dit beeldmateriaal te verkrijgen zodat het verspreid mag worden?

HDP heeft te veel materiaal en weet geen raad met al die zaken. Koerdisch Instituut is erg welkom om te overleggen wat hier mee kan worden ondernomen.

Q: 8 dagen geleden heb ik in het ziekenhuis gevraagd om de machines te laten stoppen die mijn hart controleren, want ik vind dat mijn hart moet zijn waar het moet zijn, en dat is hier. Bedankt voor wat hier vandaag gezegd is, het strookt volledig met wat ik in mijn 11 boeken heb neergeschreven en wat mijn mening is. Er moet vanuit de politieke en diplomatieke wereld dringend gehandeld worden om de criminele fouten van het Erdoğan-regime te verbeteren.

Q: Er zijn aanwijzingen dat Erdoğan met zijn oorlogspolitiek als doel heeft om een aaneengesloten Koerdische bevolking van elkaar te scheiden. Niet alleen d.m.v. een veiligheidsbuffer op Syrisch grondgebied, maar ook door een stuk langs de grens in Turkije te ontvolken en opnieuw te laten bevolken door mensen met een andere etnische achtergrond (Syrische Arabieren). Er zijn bijvoorbeeld verhalen van nieuwbouwprojecten die te duur zijn voor lokale bewoners en die andere kapitaalkrachtige groepen aantrekken.

Dewrêş: Het proces van ontvolking is inderdaad bezig, door bijvoorbeeld de vertegenwoordigers van lokale gemeenschappen af te zetten en te vervangen met AKP-vertegenwoordigers. Er zijn geen concrete aanwijzingen van systematische inspanningen om het gebied te ontvolken, maar de AKP-politiek staat wel in het teken van dergelijk beleid. Vluchtelingen worden zowel in het binnen- als buitenland gebruikt als wapen/pasmunt. Vele van de 3,6 miljoen vluchtelingen in Turkije wonen al in Koerdisch gebied. Europese Unie wordt het zwijgen opgelegd, want zij zijn blij wanneer er geen vluchtelingen naar ons komen. Nochtans is dit een oorlogsmisdaad. De internationale gemeenschap heeft op een bepaalde manier toestemming gegeven voor de Turkse invasie door te zeggen 'we

begrijpen de Turkse bezorgdheden/verontrustingen aangaande de veiligheid van het land' (bijv. de migranten als bedreiging, 'het terrorisme' van de PYD, ...). Zo wordt het discours van Erdoğan gelegitimeerd en genormaliseerd. Terwijl er nooit een kogel uit Syrië is vertrokken en er absoluut geen dreiging was voor de Turkse territoriale integriteit. Turkije heeft vooral erg veel angst voor de kracht van het democratische project in Rojava. De effectiviteit daarvan in een instabiele regio jaagt hen angst aan. Vooral omdat dit allemaal op een inclusieve/democratische manier gebeurt.

2) Turkse invasie in Noordoost-Syrië – Ahmed Schecho (PYD)

Wat zich afspeelt in Noordoost-Syrië gaat ons allemaal aan. De slogan waarmee de Turkse invasie wordt verantwoord is 'er is 1 taal, 1 vlag, 1 natie, 1 religie'. Turkije kan niet om met verschil. De Koerden worden aangevallen omdat ze niet in die slogan passen. Natuurlijk zijn er andere volkeren in Turkije. Zij zijn het slachtoffer van dit xenofobe systeem. Tijdens de Ottomaanse periode was er wel sprake van een multi-etnische staat en respect voor de ander. Turkije heeft angst van dergelijke systemen en projecten en wil voorkomen dat ze zich op haar grenzen ontwikkelen.

Tijdens de protesten van de Arabische Lente was er een oppositie in Syrië tegen het regime. Turkije heeft hen uitgenodigd om te overleggen hoe ze ook konden worden gebruikt om Koerdische autonomie te voorkomen. Er waren vreedzame protesten aan het begin van de Arabische Lente in Syrië, maar ze zijn door de Turken en andere staten omgebogen in een religieuze strijd, i.p.v. democratische strijd voor meer rechten.

Ik heb in Syrië geleefd en weet hoe de oorlog is ontwikkeld en wat er zich juist heeft afgespeeld.

Het volk in Syrië is erg divers en heterogeen maar wist wel in vrede samen te leven. Er was een goede dialoog. Broederschap en co-existentie kwamen op de eerste plaats. En dit is door Turkse inmenging in gevaar gebracht. Radicalisering heeft een hoge vlucht genomen en is aangewakkerd door de Turkse staat.

De Koerden hebben een systeem ontwikkeld om die heterogeniteit vorm te geven en om er voor te zorgen dat er kan worden samen gewerkt tussen de verschillende bevolkingsgroepen. Alle aanvallen van Turkse kant zijn gericht tegen het zogenaamde Koerdische terrorisme. Maar er leven niet alleen Koerden. Het gaat over alle bevolkingsgroepen die vertegenwoordigd zijn en mee besturen. De aanvallen zijn dus irreëel en staan in het teken van het breken van dit inclusieve project.

Het verzet is sterk in Noordoost-Syrië en ze kunnen zich goed beschermen tegen de Turkse inmenging. Turkije heeft de Koerden proberen aan te vallen door Daesh en andere jihadistische groepen te bewapenen en te trainen. Er is nooit een poging geweest om het echte terrorisme te doen stoppen. Er werden net pogingen gedaan om het gebied te controleren met de radicale groeperingen. Kobane en Shengal tonen aan dat Daesh steun kreeg en dat ze erg radicale en wilde acties gebruikten om de bevolking aan te vallen en angst aan te jagen. Daesh gebruikte bijvoorbeeld video's van martelingen, en andere technieken, om nog meer angst aan te jagen.

Er kwam veel reactie tegen deze gruwelijke daden, vooral in de politieke wereld en in de media. En dat heeft ook geleid tot meer steun aan de Koerden en de westerse coalitie zodat ISIS kon worden verslagen.

Er zijn honderden documenten die tonen dat er nauwe samenwerking tussen Daesh en Turkije is geweest. Logistiek, medisch, commercieel, grensovergangen, ...

Wanneer Kobane werd gezuiverd van ISIS, hebben we geprobeerd om het vertrouwen van de bevolking te winnen en een nieuwe samenleving op te bouwen waar vrede en democratie is. De

gelijkheid tussen man en vrouw is de belangrijkste verwezenlijking, de gelijkheid van religies een andere. Voor het eerst konden de deuren van de kerk terug open gaan. Er is steeds goede vertegenwoordiging van mannen en vrouwen en de verschillende etnische groepen en religies in de volksraden.

De laatste aanvallen werden gevoerd onder 2 voorwendsels:

- 'Terrorisme is een gevaar voor de Turkse staat'

De PYD is de belangrijkste kracht tegen Daesh geweest en er is nooit een dreiging uitgegaan vanuit Syrië naar Turkije. Er is dus helemaal geen sprake van terrorisme. Het is gewoon een drogreden om geweld tegen de Koerden te gebruiken.

- 'Veiligheidsbuffer installeren'

Er zijn al erg veel Arabieren uit de rest van Syrië in het noorden komen wonen omdat daar vrede en welvaart was. Het is niet nodig om met militaire middelen een stuk territorium af te dwingen en de controle over te nemen zodat je dan miljoenen vluchtelingen kan hervestigen. Onder dwang vluchtelingen hervestigen is zelfs een oorlogsmisdaad.

De aanvallen tegen het Noorden van Syrië zijn een aanval tegen de rest van de wereld. Er was daar stabiliteit en het vooruitzicht op vrede en democratie in de regio. Die stabiliteit en dat vooruitzicht is nu in gevaar gebracht. Daesh kan zich bijvoorbeeld hergroeperen. Er zijn heel wat ISIS leden gevlucht uit kampen richting Turkije. Er zijn veel mensen op de vlucht, er zijn gewelddadige aanvallen tegen de Koerden. Nu is het dus niet meer Daesh die de Koerden aanvalt, maar de Turken. Er zijn vele video's die de arrestaties en martelingen van de lokale bevolking tonen. Er zijn chemische aanvallen. Het is in het belang van de mensheid dat deze invasie stopt.

Erdoğan heeft heel wat gewicht in handen. De binnenlandminister dreigt met de poorten naar Europa open te zetten, zowel voor migranten als voor Daesh.

Hij doet alsof 3.6 miljoen vluchtelingen in Turkije zitten, maar heel wat van die groep mensen is al naar Europa gevlucht. Daarnaast is er de demografische dreiging in het noorden van Syrië. Kijk maar wat er in Afrin is gebeurd.

De Koerden hebben zich opgeofferd voor de veiligheid van Europa en de strijd tegen het terreur van Daesh (11.000 mensen dood, vele duizenden gehandicapt). We zijn allemaal verbonden en we moeten samenwerken tegen de invasie en het terreur.

Q&A

Q: Wat zijn de afspraken met het Assad-regime? Waar hebben zij controle over? Toegangs- en verbindingswegen?

Er zijn inderdaad overeenkomsten gesloten met het regime. Het is een militair akkoord om de grenzen te verdedigen. Het gaat niet over politieke overeenkomsten die bepalen wat er moet gebeuren in de toekomst met de autonomie e.d.

